

článek je převzat ze stránek Klubu chovatelů loveckých slídičů KCHLS, www.kchls.cz
link to: http://www.retriever.cz/sekce/testovani_dedicne_slepoty_dostal.doc
ke dni 24.2.2008

Testování dědičné slepoty:

Jedna z forem dědičné slepoty u psů, anglicky nazývaná „Progressive Rod-Cone Degeneration“ (prcd – česky, progresivní degenerace tyčinek a čípků) je poruchou, která vzniká po normálním vyvinutí fotoreceptorů v oku psa. Narozené štěně a pes v mladém věku normálně vidí. Postupně však jeho zrak slábne, až ve stáří cca 6ti let úplně oslepně. Toto oslepnutí se doposud nedá léčit. Dědičná slepota tohoto typu je způsobená mutací v genu PRCD, který je na devátém chromozomu u psa. Mutace je zatím popsána u 18ti plemen psů a jejich kříženců, kteří prcd trpí. Mimochodem, stejná mutace byla popsána i u humánních pacientů v Bangladéši, jako recesivní retinitis pigmentosa. Uvádí se, že prcd je popsána u následujících plemen psů trpících prcd: Australský honácký pes, Americký kokr, Americký eskymácký pes, Chesapeake bay retrívr, Čínský chocholatý pes, Anglický kokršpaněl, Etlenbuchský salašnický pes, Finský laphund, Kuvasz, Laponský herder, Labrador retrívr, Malý pudl, Nova Scotia duck tolling retrívr, Portugalský vodní pes, Švédský laphund, Siky teriér, Australský stumpy tail cattle dog a Toy pudl. Jistě to nejsou dosud všechna popsána plemena psů.

V naší práci jsme uvedenou příčinnou mutaci a prcd studovali v populaci 53 pudlů našich chovatelů. V této náhodné populaci jsme identifikovali 4 jedince postižené - recesivní homozygoty, kteří mají mutaci označenou AA, 18 jedinců heterozygotních (s mutací GA), kteří jsou sice klinicky zdraví, ale geneticky nositelé vloh a 31 dominantních homozygotů (GG), klinicky i geneticky zdravých. Naše výsledky, u části námi testovaných jedinců, jsou v souladu s výsledky těchto testů provedených referenční laboratoří OPTIGEN v USA. Zdá se, že mutace je v populaci pudlů u nás značně rozšířená. Pro chovatele je snadné produkovat jen a pouze zdravé jedince, pokud nebudou nikdy vzájemně krýt dva heterozygotní jedince mezi sebou. Ovšem, ani jedince slepé není třeba z chovu vyřazovat, pokud jsou jinak vynikající. Budou-li kryti jen a pouze s jedinci klinicky i geneticky zdravými, bude jejich potomstvo sice 100%mi nositeli vloh, ale nikdy nebude postiženo chorobou. Tak může být tato forma dědičné slepoty úplně z populace odstraněna.

Testování této mutace na úrovni DNA je tedy pro chov velmi výhodné, i když to některé chovatele poněkud omezuje ve výběru partnerů ke krytí.

Ing. Jaromír Dostál DrSc.